

ముంగిట్లో ముగ్గును చూస్తోంది. చుక్కల్లో పడే నీరెండను...కన్నీటి చుక్కలతో తుడుస్తోంది... ఆలోచించకూడదనుకుంటోంది. తల పక్కకు వార్చింది....కొమ్మకు ఊగుతూన్న రోజా పూవు.... వసుపుగా, బంగారం రంగు దీగివట్టుగా, పసుపు రాసుకున్న వచ్చి బాలింత పసిమిలా, తనకు కాని మనోహరుడి కోసం చూసే మానిసీ మనస్వినిలా, లే జవ్వనంలో ఉన్న తపస్వినిలా...

చా : కళ్ళు తుడుచుకుంటూ వరండాలో నుంచి రోవలికి చూసింది. మనీప్లాంటు... గుబురు గా

తెరిచిననాడు, పెద్ద కూతురుగా పుట్టిన పాపాయికి గారాబంగా తొడైలో కట్టిన రంగుపూసల తోరణాల సింగరాల సౌందర్యంతో ఆ పాప కళ్ళు మెరిశాయి. చిన్నప్పటి నుంచి ప్లాస్టిక్ బక్కెట్లలో బుల్లి బుల్లి మొక్కలు పెంచేది. ఖాళీ నీసాల్లో పక్కంటివాళ్ళ ఆక్వేరియంలో అడిగి రెండు చేపలు తెచ్చి ఆ చేప పాపాయిలు నీలాల నీళ్ళ మీద మిలామిలా కదులుతూంటే చూస్తూ కూర్చునేది. అమ్మ దెబ్బలు, తండ్రి చాలీచాలని వేతనంలో నుంచి వచ్చే విసుగు చిన్నవాళ్ళన తమ్ముడూ, చెల్లెళ్ళ పోట్లాటలు—ఇవన్నీ ఆకా

శంలో చందమామను, చుక్కల్ని చూస్తూ మర్చి పోయేది. సరిపోని జీతాల బాధల్లో, సహం తిన్న రొద్దెలాంటి జీవితంలో ఎన్నో చేదు జ్ఞాపకాలు... కానీ, ఇవన్నీ ఆమెను మానసికంగా అంటలేదు... కారణం ఇంతకన్న గొప్ప జీవితం వస్తుందనుకో లేదు....ఆశ పడలేదు. కానీ, ఉన్న జీవితాన్ని బాగు చేసుకోవాలనిపించింది. చదువుకుంది.... తన జీతం, తన జీవితం ఇంట్లో వాళ్ళకు భయపెట్టింది....

“పెళ్ళెప్పుడు చేసుకుంటావమ్మా!” ఏ

ప్రతిమొక్క

జలంధర

అందంగా, కన్నతల్లిలా పచ్చగా.... 'ఎందుకు ఏ ఖరీదు లేని నీలో ఇంత అందం?' మృదువుగా ఆ ఆకులు సవరిస్తూ వుండిపోయిందామె.

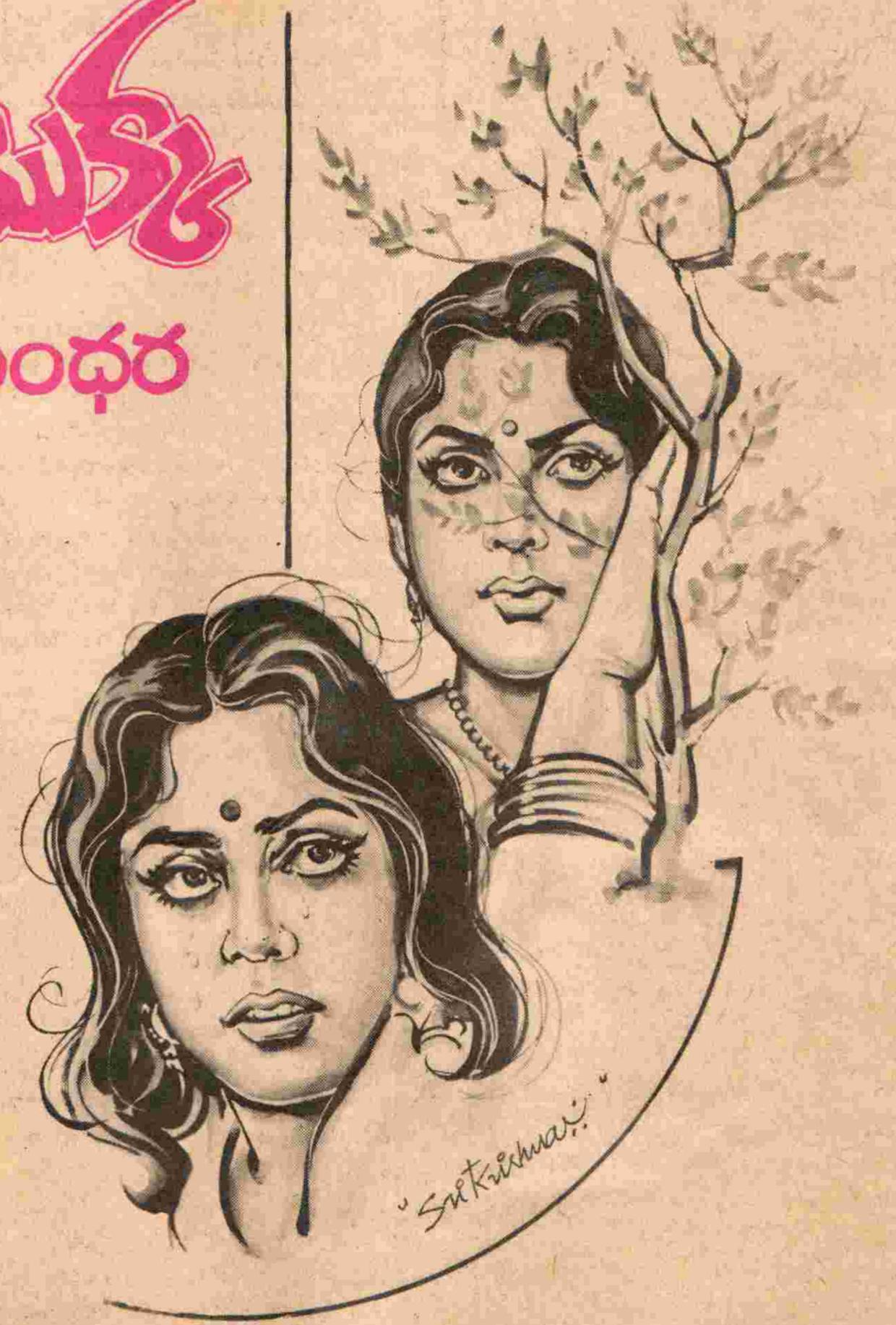
“మీ ఇంట్లో మనీప్లాంటు చాలా బాగా పెరుగుతుంది. అంటే డబ్బులు ఎక్కువుంటాయనా?” మనసులో ఎవరో ఏనాడో అన్న స్పందన...

ఉలిక్కిపడింది .... మెల్లగా కనుకొలనులో నీటిని తుడుచుకుంది. తుడుచుకున్న కొద్దీ కంటిలో నీరు జవ్వన ఊరుతోంది. ఉన్నవాడికి, లేనివాడికి కూడా లేదు అనుకోకుండా ఉండే వెన్నెల, పిల్లగాలి వీటిలాంటిదే ఈ కన్నీరు కూడా... ఆ ఒంటరితనంలో మౌనంగా మూగగా మూలగా మ్రోగుతున్న వీణ స్పందిస్తోందా అన్నట్లు ఏడుస్తోంది. ఆమె భారవి...

ప్రపంచం దృష్టిలో అదృష్టవంతురాలు, సంపాదనాపరురాలు. తల్లితండ్రుల జీవన నావలో సుఖంగా ఒడ్డున చేర్చే తెరదాప. కష్టపడ్డ పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్.

కానీ వాటన్నింటికన్న మించింది, ఆమెను ఆమె గౌరవింతుకునే గొప్ప శక్తి ఆమె దగ్గర ఉంది.

అదే అందంగా బ్రతకడం....ఉయ్యాలలో కళ్ళు

ము తెలువో అడిగితే "చూద్దాం విన్నగారూ" అనేసేది నవ్వుతూ పాతికేళ్ళకు.

"ఇంకెప్పుడే నీ కలల రాజకుమారుడిని చేపట్టేది?... " లక్షణికారి కూతురు సృజన, పారన్ రిటర్న్స్ బావతో పెళ్ళి కుదిరినప్పుడు అడిగింది.... అప్పటికి భార్యకి ముప్పై ఏళ్ళు.

ఎర్ర పట్టువీర.... నుదుట భాషికం... విచిత్రంగా మెరిసే మామిడి పిందెల హారం... అందంగా పెట్టిన మెహందీ. ఆ పెళ్ళికూతురు అందం చూసి అచ్చరువై పోయింది భార్యవి....

"ఏం మాట్లాడవే..."

"చూద్దాం.... ఆ కళ్ళకు కొంచెం సుతారంగా కాటుక దిద్దనా.... ఇంకా కొంచెం బావుంటావు!" అంటూ ఐలైన్స్ బ్రష్ అందుకుంటూ అడిగింది, మాట ఆపింది.

"అయినా, ఎప్పుడూ ఇలా బొమ్మలా ఎలా వుంటావే.... ఏమిదో బాటూ పసిపాటూ లేదు.... పిల్లా, జెల్లా లేదు. తీరి కూర్చుని, సుతారంగా సుకుమారంగా వుండగలరు మీరంతా. నాబోటి వాళ్ళకెట్లా.... అయినా పెళ్ళిచేసుకోరాదా, నీచెల్లెళ్ళ పెళ్ళి, తమ్ముడి పెళ్ళి చేసేశావట కదా" బి.యే.లో క్లాస్ మేట్ ఆరుణమ్మ ట్రైన్ లో కనబడి అడిగింది ఒకప్పుడు. నవ్వేసింది. ఆ నవ్వులో దిగులు లేదు. ఈ మనుష్యులకు అర్థం కాని పరిస్థితుల మీద కొంచెం కోపం వచ్చింది. అయినా ఎవరి సమస్యలు వాళ్ళవి. ఎలా అర్థమౌతాయి మరొకరికి అనుకుంది.

"దానికి మేం పెళ్ళి చెయ్యలేమమ్మా. అంత మొండిది ప్రపంచంలో లేదు." తల్లి అందరికీ సర్ది చెప్పతోంది తన భాషలో తమ్ముడి పెళ్ళిలో.

పెళ్ళికొడుకు అక్కగారంటే వృద్ధురాలైన ఏ తెలుగు వండితురల్లా వుంటుందేమో అనుకుంటున్న అందరికీ పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ ఇచ్చిన డిగ్రీటీతో హాయిగా లేఎండలాంటి భార్యని చూడగానే రక రకాల ఆలోచనలు వచ్చాయి.

"ఎన్నాళ్ళు వయసును దండగొట్టు కుంటావు? దిక్కులేని పిల్లలతో సతమతమవుతున్నాడు. మావాడు. కట్టుకోరాదే కోడలుపిల్లా!" అంటూ వరస కలిపింది ఒక మధ్యవయస్సు అత్తయ్య గారు.

"ఒద్దండీ" అంటూ పొడుగంటి జడ వెనక్కి వేసుకుంటూ మల్లెచెండు సవరించుకుంటూ వెళ్ళి పోయింది.

"ఎదో ఉంది కథ..." వయసు ఉడిగిపోతున్నా

వసంతకుసుమాకరం సేవించి యవ్వనాన్ని నిలుపు కోవాలని తపనపడే మన్మథరావులు అనుకున్నారు.

ఆ తరువాత ఒక సాయత్రం "అది నాలుగు వందలు సంపుతోంది కాబట్టి దేహి అనకుండా బతుకుతున్నాం. లేకపోతే ఈ మొగ కుంకల మీద ఈ కోడళ్ళ మోచేతి సీళ్ళమీద ఆధారపడాల్సి వచ్చేది...." అంటూ దేముడి కుండులు చప్పుడు వచ్చేట్లు పడేస్తూ కోడలిమీద అక్కసు అంతా వెళ్ళబుచ్చుకుంటూ అంటున్న తల్లి మాటలకు విరక్తిగా నవ్వుకుంది భార్యవి....

ఏమనుకుందోంది అమ్మ. ఇరవై వేల కట్నం, కోరిన లాంచనాలు ఇచ్చి ఈ ఇంట్లో అడుగుపెట్టిన మరదలులో పనిమనిషిని, వంట మనిషిని చూడాలన్న శాడిజం ఏమిటమ్మకు?....

కానీ అమ్మ మాటల్లో చాలా విషయాలు అర్థమైనాయి. తనకు వచ్చే తొమ్మిదొందల్లో నాలుగు వందలు, సేవింగ్స్ బ్యాంకు ఎకౌంటు తీసేస్తే మిగతా మూడువందలకే తను అధికారిణి.... ఈ.... ఆర్థిక త్యాగాల కన్నిటికీ అడ్డుచెప్పని పెళ్ళికొడుకు దొరకాలంటే అది అయ్యే పనేంకాదు.

ఆమె రంభాకాదు.... రాగరాగిణీ కాదు. కొంచెం అందం, మరి కొంచెం సున్నితత్వం వున్న మామూలు ఆడపిల్ల .... పరిస్థితులకు మారు మాట్లాడడం రాని మరో మధ్యతరగతి పిల్ల....

"నువ్వెవరైనా ప్రేమించావేమే..." ప్రాణ స్నేహితురాలు రాధ సూటిగా చూస్తూ అడిగింది. ఆమె మానం మరొకరకంగా అర్థమైంది రాధకు.

ప్రేమ....! నవ్వేసుకుంది భార్యవి. ప్రేమలో పడ్డానికి ప్రేమించబడడానికి చాలా సాహసం, ఎమీ తెలియని ముగ్ధత్వం, ప్రేమించే మనిషి మీద పిచ్చినమ్మకం వుండాలి. వాటన్నిటికీ పరిస్థితులు అనుకూలించాలి. అవేవీ తనకున్నా అటువంటి వ్యక్తి వున్నాడన్న నమ్మకం లేదు.

కానీ, ఆమె జీవితపు హారాల్లో కొన్ని తొలకరి జల్లులున్నాయి. చెప్పదుకానీ....

వదిహేదేళ్ళ ముగ్ధత్వంలో, వయసొచ్చిన అందంలో భార్యవి బావుండేది. ముగ్గేసుకుంటున్నా, వెనుక పెరట్లో బట్టలు వుతుక్కుంటున్నా పక్కంటి బ్యాంకులోనుంచి తననే ఏవో రెండుకళ్ళు గమనిస్తున్నాయని అర్థమైంది ఆమెకు. వయసు ఆమె బుగ్గల్లో ముద్ద మందారాలు పూయించింది. జీవితంలో అన్నిరకాల భావాలకు నిర్వచనం ఒకటే. గుర్తింపు.... ప్రతి సెంటిమెంటుకూ, ప్రతి

త్యాగానికి ఆఖరి అర్థం తన ప్రత్యేక నిలుపుకోవడం! ఆహం! సంకృప్తి పడడం.... తనకోసం ఎవరో చూస్తున్నారు! అది గొప్ప భావం.

"అమ్మా! పక్కంటి మేనేజరుగారు మీ ఇంట్లో తులసిమొక్క వుందంటే ఇమ్మన్నారమ్మా...." వాకిట్లో కూర్చుని చెల్లెళ్ళకు చదువు చెబుతున్న భార్యవి ఉలిక్కిపడి చూసింది, బ్యాంకు ప్యూసు.

అర్థం కానట్లు చూసింది. వెంటనే ఆ ముందు రోజు జరిగిన విషయం గుర్తుకు వచ్చింది.

"పెరడునిండా ఇంత తులసి మొలిచిందేమే. అడ్డదిడ్డంగా" అమ్మ మొక్కలకు పాదులు పెడుతూ అరిచింది.

"తులసికోటలో కృష్ణ తులసి, లక్ష్మి తులసి కలిపి వేశానమ్మా. పోస్తే మిగిలిన మొక్కలుండనీ.... తులసే కదా" అంది భార్యవి.

అప్పుడు గోడపక్క నెక్కడో ఆయన వుండి వుంటాడు. ఒళ్ళు జలదరించింది ఆమెకు.

"బ్రహ్మచారికి తులసిమొక్కతో ఏంపనయ్యా పూజ చేస్తాడా పురస్కారం చేస్తాడా.... అయినా తీసుకెళ్ళు. బోలెడు నారు పడింది" అమ్మ అంటోంది.

ఇవన్నీ వినబడి వినబడకుండా వున్నాయి భార్యకి. నరాల్లో ఏదో తెలియని మత్తు. ఊహలకు రెక్కలు కట్టి బిచ్చవిడుల్లో ఎగరేసు కొంటోంది.

"ఏమిటే ఆ కూచోడం .... ఆ పిల్ల రెప్పుడో లేచిపోయారు వట్టింతుకోవేం...." మోకాళ్ళ మీద తల పెట్టుకుని అలవోకగా ఆలోచిస్తున్న భార్యవిని చూస్తూ అరిచింది తల్లి.

అనాటినుంచీ, దొడ్లో పని చేసుకుంటున్నా, నూతిలో నీళ్ళు తోడుతున్నా, పక్కంటి కాంపౌండు దగ్గర అలికిడైనా, ఏవో రెండుకళ్ళు తననే చూస్తున్నాయన్న భావం భార్యవిలో కొత్త అందాన్నిచ్చింది. మాటలో అందం, కళ్ళల్లో మెరుపు, నడకలో వయ్యారం వచ్చాయి. వాళ్ళంటి మందార గుబురు వెనకాల ఎవరిదో అలికిడయినప్పుడల్లా ఆతనేనని తలవెత్తేది కాదు భార్యవి.

"పక్కంట్లో కుర్రాడుకి బ్యాంకులో పనిట.... మనవాళ్ళేట.... వెళ్ళి విచారించ కూడదూ...." అంటూ తల్లి పోరు, తండ్రి కదలడం విన్న భార్యవి ఆరోజు నిద్రపోలేదు. ఆ మర్నాడు జ్యరం, తలకాయ నొప్పి, మూడోరోజు, "ఆ పిల్లాడికి

అభ్యంతరం లేదుట తల్లి తండ్రిని కమక్కు-
మన్నాడు"....అన్న తరవాత లేచింది లేదీలా జం
పాశంలా, కదిలే మబ్బులా ఇంద్ర ధనుస్సులా....
అలా హాయిగా తిరిగింది. వేసుకున్న ప్రతిబట్టా,
చేసుకున్నా ప్రతి అలంకారం, పూస్తున్న ప్రతి
పూపూ నాకోసమే నా అందం కోసమే అనుకుంది.

వారం తరవాత, "వాళ్ళు చాలా పెద్ద ఎత్తున
వున్నారమ్మాయి చూద్దాం...." అనగానే ఆ
తండ్రిని అతనే ఒప్పిస్తాడు" అనుకుంది....కానీ,
సహం ఉత్సాహం చల్లబడింది.

మరొక వారం గడిచింది. మూగగా, బ్యాంకు
కిటికీలవంకా, లోపల తిరుగుతున్న పాన్సీవంకా
పైన అతను వుండే గదివంకా అర్థం కానట్లు
ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తూ గడిపేడి.

"ఆ! అందని వాటి జోలికి పోవడమేమిటే,
బంగారంలాంటి పిల్లణ్ణి ఒదులుకుంటారా! మన
ఎదిరింటి వాళ్ళు ఎప్పుడో కాపువేళారు. పిల్ల
బావుండదని సందేహించారట మొదట. లక్ష
రూపాయల కట్టుం, బోలెడంత సామాను....
ఇవన్నీ మనమెక్కడ తేగలం....ఇప్పుడు ఒప్పు
కున్నారట...." సహం అసూయగా, సహం
నిస్సహాయంగా తల్లి చెప్పతోంది వక్కింటి
మాణిక్యమ్మకు.

"అయ్యో! బంగారంలాంటి పిల్ల మనమ్మాయి
పోస్తే దేనికైనా ప్రాప్తం వుండాలి. ఒక గ్లాసు
కాఫీ పొడుం ఇయ్యి. పోతా...." అంటూ
లేచిందిమె.

గదిలో గోడకాసుకుని కూర్చుని వుంది భర్గవి.
అన్నీ వినబడుతున్నాయి. ప్రతిమాట ఆమెలో
గుచ్చుకుందోంది. ఎదురుగా వున్న పెద్ద వెంకటే
శ్వరస్వామి పటం వంక చూస్తూ కూర్చుంది.
కళ్ళలో నీళ్ళూ సుళ్ళు తిరిగాయి.

పెళ్ళివారొచ్చి చూసిపోయి సంబంధం తప్పి
పోయిందని తెలిసిన ప్రతి మధ్య తరగతి ఆడపిల్లా
మర్నాటినుంచీ మళ్ళీ మామూలుగా వుండాలి.
బాదపడుతున్నట్లు తెలియ కూడదు. తప్పదు.
"నన్నుఖరేదన్నారు" అని దుఃఖపడి ఎదుటివాళ్ళకు
చాటుతామేమోనని భయం.

కానీ, ఎవరికీ చెప్పలేనిదీ, ఆమెలో రగిలి
పోతున్నదీ ఒకటే ప్రశ్న....ఏ రకంగా ఎదురింటి
సరోజ తనకన్నా గొప్పది .... ఒక్క డబ్బేనా
ముఖ్యం?

ఈ ఆలోచనకు చాలా కారణాలున్నాయి.

మీకు ప్రమోషను రావడమా!!?
మీరు ఉద్యోగం
చెయ్యడం వేరుగా...

హ...హ...హ... నిజం--
గుమ్మస్తా భార్య సుంచీ
ఆఫీసర్ భార్యగా
ప్రమోషనున్నోంది.

వాళ్ళిద్దరూ ఎదురు బొదురిళ్ళలో వెరిగారు....వట్టు
వరికిణీ కట్టుకుని, ఎలక తోక జడనుకుని డామ్మని
జారి వడి ఏడుస్తూపోయే సరోజకు, పొందిగ్గా,
నిదానంగా, బారెతు జడలో కనకాంబరం పూలతో,
మెరిసే కళ్ళతో మెదిలే భర్గవికి ప్రతి క్షణం
తెలియని పోటీ .... ప్రతీ విషయంలో భర్గవిదే
పైచెయ్యి. "మీ పిల్ల మా ఇంట్లో పుడితేనా,"
అనేది సరోజ తల్లి.

ఎదుగుతున్న ఇద్దరిలో ఏ కోశానా త్రిత్వం
లేకుండా గడకారిలా వెరిగింది సరోజ....ఓణీ
నిలవదు, అలంకరణలో ఎక్కడా సౌలభ్యం లేదు.
కానీ భర్గవిలో అందముంది. ఆమెరసపిసాస
ఆమెలో తెలియని సౌకుమార్యాలు మొగ్గ
కొడిగించేది.

అందుకే భర్గవిని చూస్తే ఎందుకో తెలియని
కోపం సరోజకు. అది ప్రతి మాటలో వెళ్ళడించేది.
ఆమె అసూయను బైటకు చెప్పకపోయినా చాలా
గర్వపడేది భర్గవి.

కానీ ఈనాడు .... ఈనాడు తన సర్వస్వం
ఆమెకున్న డబ్బుముందు ఎందుకూ పనికిరానివై
పోయినాయన్న మాట. చేదు నిజం, అపశ్రుతిలా
స్పందించింది ఆమెలో. ఆనాటి కన్నీళ్ళు, ఆ బాద
ఈ నాటికీ మర్చిపోలేదు.

"మీ తోట, దొడ్డి, ఇల్లు ఎంత అందంగా

అట్టేవెడతారమ్మా! మా బాబుగారు ఎప్పుడూ
మెచ్చుకుంటారు." మర్నాడు బ్యాంకు పూసు
ఏవో మాటల్లో అమ్మకు చెప్పతున్నాడు.

"ఆ! ఏదో లే నాయనా! ఇవన్నీ ఎవరి
క్కావాలి? హోదాలు, కట్నాలు....ఆ ఎడ్డి మోడ్డి
స్వరూపాన్ని చేసుకుంటున్నాడుగా. అనుభవించ
మను...." అని మూతి మూడు వంకర్లు తిప్పి
లోపలికి వచ్చేసింది అమ్మ.

రంగ రంగ వైభవంగా ఆమె ఎదురుగానే,
అకాశమంతా పందిరి, భూదేవంత ఆరుగు వేసి
ఇన్కంటాక్స్ ఆఫీసరుగారి అమ్మాయి పెత్తైంది.

"మర్యాదగా ఉండదు" అంటూ అమ్మా
నాన్నా వెళ్ళారు కానీ, గుమ్మం కదలలేదు భర్గవి.

"పెళ్ళికి రాలేదేం...మూణ్ణిదర్లకి వెళుతున్నాం
చెప్పిపోదామని వచ్చాను..." ఫెళఫెళలాడే వట్టు
చీరతో లోపలికి వచ్చింది సరోజ. తల్లో చామంతి
పూలు, చేతినిండా రకరకాల గాజులు, మెళ్ళో
పేరు తెలియని నగలు .... కానీ, పెళ్ళికళ...
'బావుంది' అనిపించింది భర్గవికి.

"ఈ నెక్కెనేనా...మావారు తనే నెలకడచేళారు
బావుండా!" అని ముందుకు వంగింది.

నీలిరాళ్ళ నక్షత్రాల నెక్కెన్. బావుంది. కానీ
మెడలేని సరోజ మెడలో అడ్డంగా పడిపోయింది.
అదే నాకైతే...అలోచించలేకపోయింది భర్గవి.

అందం-ఆరోగ్యం

అమ్మతో మాట్లాడి... "మా ఇంటికిరా, నేవచ్చిన కరువాత...." అని కేకేసిపోయింది.

ఆమె ప్రతి అడుగులోనూ, నీకన్నా నేను గొప్ప, గెలిచాను చూశావా అన్న భావం కనిపిస్తూనే ఉంది.

బావుండదని శ్రావణ మంగళవారం నోములకు వెళ్ళింది భర్తవి పేరంటానికి.

"అః! ఆ ఎదిరింటి భర్తవిని కూడా ఇద్దామని ప్రయత్నించారట మా అల్లుడికి. మన ఎదురుగా బైటపడరు లెండి....వాళ్ళు ఇచ్చే ముష్టి మూడు కాసుల బంగారానికి, మూడువేల కట్నానికి ఇంత రాజాలాంటి సంబంధం తెద్దామనా....ఎం చూసి తగుకు బెకుకులు చూసి చేసుకోవాలిందే...." సరోజ తల్లి పేరంటాళ్ళ మధ్య అంటున్న మాటలు విని గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగి వచ్చేసింది భర్తవి.

గుండెల్లో దుఃఖం, కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి. డబ్బు, డబ్బు, డబ్బు....ఇది తప్ప మరేం లేదా....

కచ్చ, కోపం....ఎం చెయ్యారో తెలియక తులసి ఆకులన్నీ దూసిపోసింది.

"అయ్యో! అదేం పనే...." తల్లి తిట్లు ప్రారంభించింది. "పిలిచారు కదా అని వెళ్ళామా! మన్ని ఎత్తి పొడిచిందిట ఆవిడ .... నాలుగూ పెట్టాద్దామని చెప్పా. ఎవరి గొప్ప వాళ్ళది... సరేలే....డబ్బుంటే కొండమీద కోతి దిగొస్తుందంటారే... అట్లాగే తెచ్చుకున్నాడు నీ అల్లుడు." అని దులిపేశాను....మండిపోయిందనుకో....సరే ఆ తులసాకు మాలకట్టు మెళ్ళో అన్నా వేద్దాం.... పార్లమి కూడా...." అంటూ లోపలికి వెళ్ళి పోయింది.

మౌనంగా చెప్పిన పని చేసింది.

దేముడి మెళ్ళో చూలవేసింది. ప్రతి ఆకులో ఆమె కన్నీటి బొట్లు బిక్కుమైపోయామేమో.... ఆనాటినుంచీ భర్తవి చదువే ధ్యాసగా పెట్టుకుంది. రెండుమూడుసార్లు అతను సరోజ భర్తగా ఎదురు వడ్డ పలకరించలేదు.

ఉద్యోగస్థులాలైంది....మళ్ళీ ఎప్పుడూ ఏడవ లేదు భర్తవి. ఏడవ వలసిన అవసరం తెచ్చుకో లేదు....

కానీ, ఈనాడు .... ఈనాడు దుఃఖవడుతోంది 38 ఏళ్ళ భర్తవి. కారణం....

క్రొన్స్ వర్ మీద హైదరాబాద్ వచ్చింది భర్తవి.

అందానికి, ఆరోగ్యానికి చాలా దగ్గరి సంబంధం వుంది. కాంతివంతమైన చర్మం, పొందికైన విగ్రహం, అందాలొలికే మోము ఏకొందరికి మాత్రమే పరిమితం మరి అది లేనివాళ్ళు ఆరోగ్యంగా, నాజుకుగా శరీరాన్ని పోషించుకొంటే ఆ లోటును తీర్చుకోవచ్చు.

అసలు చాలామంది అందవికారమైన తమ మొహాల్ని క్రింలు పొడర్ల అడుగున దాచేయాలనే బలహీన మనస్తత్వంతో మొహానికి దట్టంగా రంగులు వులుముకొని వీధి భాగవతుల్లా తయారై అవహాస్యానికి గురౌతారు. తమకు నప్పినా నప్పక పోయినా నగలు, ఖరీదైన చీరలు ధరించాలని ఉవ్విళ్ళూరు తారు.

సినీ తారలు, అందాల రాణులు చక్కటి, మితాహారం తీసుకుంటారు కాబట్టి అలా వుంటారు. యోగాసనాలు వేసేవాళ్ళు కూడా సాత్వికాహారాన్ని, మితంగా తీసుకుంటారు. లేక పోతే యోగానికి శరీరం లొంగి, స్లిమ్ గా వుండరు.

అలా అని చెప్పి పూర్తిగా ఉపవాసాలు చేసి, నీరసంగా కళ్ళు గుంటలు పడేలా తయారవడం మూర్ఖత్వం.

డయట్ కంట్రోల్ అంటే ఆకలి వేసినప్పుడే సరియైన ఆహారం తినమనేగాని, అసలు తినవద్దని కాదుగదా!

అసలు సరియైన ఆహారమంటే ఏమిటనే దగ్గరే వస్తుంది చిక్కంతా. డాక్టర్లు సమతుల్య ఆహారం తీసుకోవాలి అంటారు. అంటే మాంస కృత్తులు, విటమిన్లు, బినిజాలు పుష్కలంగా గల ఆహారమన్నమాట.

కానీ, కృత్రిమంగా విటమిన్లు, లోహాలతో తయారు చేసిన టానిక్లు తాగితే వాటిని శరీరం తనలోకి గ్రహించుకోలేదు. అలా అని బయటికి నెట్టలేదు. అని శరీరంలో అలాగే 'అన్యవదార్థం' కింద వుండిపోయి తీరని వ్యాధుల్ని కలిగిస్తాయి.

శరీరంలోకి ఆహారం త్వరగా గ్రహించబడి, మిగిలిన పిప్పివదార్థం సులభంగా విసర్జించబడ గలగాలి. అంచుకోసం మనం తీసుకునే ఆహారంలో పీచు పదార్థం (Roughage) ఉండాలి.

కానీ, మన దురదృష్టం కొద్దీ మనం తినే అన్నంలోని బియ్యం ఒకటికి మూడుసార్లు పాలీష్

చెయ్యబడి వుంటుంది. మనం తినే రొట్టిలోని పిండి, పొట్టంతా శుభ్రంగా జల్లించబడినదై వుంటుంది. కూరలన్నీ చెక్కులు తీసేయబడి వుంటాయి. అంతే కాదు. ఆ కూరల్లో బాగా మసాలాలు వేసి వండి వుంటాయి.

ఈ విధంగా మన ఆహారంలోని 'రఫేజ్' అంకా వృధాగా పోతోంది. మరి ఇలాంటి ఆహారం సులభంగా ఎలా జీర్ణమౌతుంది? మిగిలిన పిప్పి ఎలా విసర్జించబడుతుంది?

ఆహారం కడుపులో ఎక్కువసేపు వున్నకొలది అది మండన చర్యకు (పెర్మెన్టీషన్) కు గురౌతుంది, తత్ఫలితంగా విషవాయులు వుట్టి, శరీర అంతర్భాగల గుండా వ్యాపించుతాయి. ఈ చర్య నిరంతరంగా గనక జరుగుతున్నట్లయితే అది ఏ భయంకర వ్యాధులకు దారితీస్తుందో చెప్పలేం.

అంతే కాదు. ఈ అన్యవదార్థం కేశనాళి కల్లో అడ్డుపడి శరీరం ఉపరితలానికి రక్తం సరిగా ప్రవహించకుండా అడ్డుపడుతుంది. దాంతో చర్మం తన మృదుత్వాన్ని, రంగును కోల్పోయి వేలవంగా తయారౌతుంది, ఈనాడు మలబద్ధకం ఒక సామాన్యవ్యాధి క్రింద పరిణమించిందంటే ఆశ్చర్యం ఏముంది?

డా. లూయిస్ కూనే దీనికొక చక్కని ఉదాహరణమిచ్చాడు. బరాణీలు నానబెట్టినవి తినాలంటే ఎన్ని తింటాం? ఒకగుప్పెడు. మహాతింటే రెండు మూడు గుప్పెళ్ళు. అవే బరాణీలను 'సూప్' లా గనక చేసుకుని త్రాగినట్లయితే దీనికి ఏ ఐదారు రెట్లు పరిమాణం గల బరాణీలను మింగేస్తాం. ఇదంతా కడుపుకు అదనపు భారమేకదా! అందుకే ద్రవపదార్థాలు అరగడం మరి కష్టం.

ఈ విధంగా బలకరమైన ఆహారమంటూ మ్రింగినవన్నీ శరీరాన్ని లావెక్కింపజేస్తాయి. అదే స్థూల శరీరానిక్కారణం. చెత్తకుండీకన్నా అన్యాయంగా చిరుతిళ్ళు మిఠాయిలతో ఈ శరీరాన్ని నింపి దాన్ని చేతులారా బలహీన పరుస్తున్నాం.

ఇదంతా నాగరికత మనకు ప్రసాదించిన దౌర్భాగ్యమనిపిస్తుంది ఆలోచిస్తుంటే.

—టి. అహల్యాదేవి, వరంగల్

అపీసుకు దగ్గరగా ఇల్లు ఉందని తెలిసి స్నేహితు రాలితో చూద్దామని వెళ్ళింది.

“ ఈ కొంప మనకేం సరిపోతుంది....కాస్త పెద్ద ఇల్లు చూడండి....అపీసువాళ్ళిస్తున్నప్పుడు కక్కుర్తి దేనికి.... ’ ఎవరో ఇల్లాలు సాగదీస్తూ మాట్లాడుతోంది లోపల. ఎవరో తమబోటివాళ్ళే. “ నయం అవిడకు ఇల్లు నచ్చలేదు ” అనుకుంటూండగానే బైటకు వచ్చింది అవిడ.

గోడకానుకుని నిలబడ్డ భార్యని నిర్ఘాంతపోయింది. సరోజ. లావుగా, విచిత్రంగా తయారైంది. ముడేసుకుంది. అసలు వయస్సుకన్నా పదేళ్ళు పైబడ్డట్లుంది. అదే అశ్రద్ధ ఒంటిమీద.

ముక్కుమీద జారిన కుంకుమ. చెదిరిపోయిన కుచ్చెళ్ళు.

నలిగిపోయిన చీర.

మరింత మోటుగా తయారైన చేతులు.

రవ్వల నగలు....

“ ఎవరదీ....నువ్వు భార్యవీ. ఏమందోయ్.... భార్యవి ” ఒక్క అరుపు అరిచింది.

ఇరకాటాన పడ్డది ఆమె.

లోపలనించి బైటకు వచ్చాడతను. పొడుగ్గా హుందాగా అలాగే ఉన్నాడు. కొంచెం జుట్టు నెరిసింది.

“ హల్లో! ” అంటూ సూటిగా ఆమె కళ్ళల్లోకి చూశాడు. తల వంచుకుంది భార్యవి.

అతని చూపులు ఈ ఇద్దరు అడవాళ్ళను తూచి లెక్క కడుతున్నాయి.

“ సరే....ఇహ పదండి ” గబుక్కున వెళ్ళి కారెక్కింది ఆమె. వెనక్కు తిరిగి చూసి “ వస్తాను ” అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడతను.

“ ఎవరే వాళ్ళు ఇంత ఆపోజిట్ పెయిర్! ” స్నేహితురాలు కుదుపుతూ అడిగింది.

ఏమని చెపుతుంది భార్యవి ?

ఆ మర్నాడే ఆ ఇంటికే అడ్వాన్స్ ఇచ్చింది. ఇంట్లో చేరిన రెండో రోజు తెలిసింది, ఎదురింటి బంగళాలో సరోజ, ఆమె భర్త చేరారని.

పట్టించుకోకూడదనే అనుకుంది భార్యవి. ఒంటరి తనం, సరిపోయే డబ్బు ఆమెలోని కళాకారిణిని నిద్ర లేపాయి. ఆ పనికిరాని పాత కొంపను చక్కటి కుటీరంలా తీర్చిదిద్దింది. అక్కడొక మనీ ప్లాంటు, ఇక్కడొక మల్లె తీగ. బుల్లికోట. నాలుగు నెలల తరవాత —

ముగ్గుల పోటీ

వనితలో మీరు ఎన్నో ముగ్గులు చూశారు. ఇతరత్రా కూడా ఎన్నో చూసి వుంటారు. అవి కాకుండా, మీ ఊహక క్రితే మీరు కొత్త ముగ్గు వెయ్యగలరా?

సంక్రాంతి - 'ముగ్గుల పండుగ' గనక వచ్చే సంక్రాంతి సంచికలో (జనవరి '83) పోటీలో గెలుపొందిన మూడు ముగ్గులను ప్రచురిస్తాము.

ఒక్కో ముగ్గుకి పారితోషికం యాభైరూపాయలు

ముగ్గు వేసే విధానం: ముగ్గు ప్రారంభం, పూర్తి ముగ్గు-రెండు బొమ్మల్లో వివరించాలి. పూర్తి ముగ్గు సైజు 6"×6"కి తక్కువ కాకుండా వుండాలి. సిరా పూరకుండా వుండే కాగితం పైన, ఇండియన్ ఇంక్ తో ముగ్గును - శుభ్రంగా, అందంగా వెయ్యాలి. ముగ్గులు మాకు చేరవలసిన ఆఖరు తేదీ 5-12-'82.

వంపవలసిన చిరునామా :

సంక్రాంతి ముగ్గుల పోటీ, వనిత, చందమామ బిల్డింగ్స్, మద్రాసు-600 026.

ఒక ఆదివారం మధ్యాహ్నం పుస్తకం చదువు కుంటూ కూర్చుంది. పరదాకు కట్టిన గంటలు మృదువుగా మోగుతున్నాయి.

గాలి దుమారంలా వచ్చి పడింది సరోజ.

“ అసలు నీ ఉద్దేశం ఏమిటి? ” కూర్చుంటూ అంది.

“ ఏమిటి? ” అర్థం కాకుండా అడిగింది భార్యవి.

“ ఎదురింట్లో చేరి ఈ రంగేళి రాణి వేషాలన్నీ ఏమిటి నా మొగుడిని నాకు కాకుండా చెయ్యాలనేనా “ ఏమిటి నీ ఉద్దేశం ” ఇల్లు సర్దడం నేర్చుకోరాదూ అవిడను చూసి. మనిషంఠే అలా ఉండాలి అంత వయస్సే కనబడదు. ఎందుకు నీకేం తక్కువైంది అని ఒంటి మీద శ్రద్ధ ఉండదు. ఛీ! ఆ ఇంటి ముందు మనిళ్ళు తలుచుకుంటే అశుద్ధంలో అడుగు పెట్టినట్లుంది. “ ఇవన్నీ నా మొగుడి మాటలు. విన్నావా? అయినా, గడేకారిలా 38 ఏళ్ళు పైబడ్డా పెళ్ళి గిళ్ళి లేకుండా ఇలా అందంగా అలంకరించుకుంటూ వృద్ధ కన్యలా తిరుగుతూ ఎదటి వాళ్ళ కాపరాలు పాడు చెయ్యకపోతే ఎవడో

గంతకు తగ్గ బొంతను కట్టుకోవచ్చుగా ” అని కంకరాళ్ళలాంటి మాటలు కుమ్మరించిపోయింది సరోజ.

ప్రపంచమంతా ఏకమై ‘ నీకు వయ నై పోతోంది ’ అని జ్ఞాపకం చేసినప్పుడు ఏడవని భార్యవి, ఎదటి మొగవాళ్ళన్న వెకిలి మాటల్ని లెక్క చేయని భార్యవి ఇంటా బైటా తన వ్యక్తిత్వంతో నిలబడ్డ భార్యవి, తన రోకాన్ని తాను సృష్టించుకుని అందులో ఆనందపడే భార్యవి మొదటి సారిగా చాలా రోజుల తరవాత “ వృద్ధకన్యవు ” అంటూ సరోజ తిట్టిన తిట్లకు వెక్కి వెక్కి ఏడిచింది.

కొమ్మన ఊగే రోజాపూవు, ఆకు చాటు మందారపూవు, ముంగిల్లో ముగ్గు ఎదురింటి భవనపు యజమానిని ఒక్కటే ప్రశ్నించాయి మౌనంగా.

“ అంత తులసిమొక్క మీద మోజున్న వాడివి గంజాయికేమని అమ్ముడుపోయావు మేనేజరూ? ” అని.